

Plan van aanpak Overvallen gemeente Woerden Juni 2012

1. Inleiding	2
2. Inventarisatie van overvallen in Woerden	2
3. Doelstellingen	2
4. Maatregelen	2
• Het aanstellen van een contactpersoon	
• Voorlichting en preventie	
• Het geven van een follow-up op maat na een overval	
Bijlagen	8
Bijlage 1: Checklist Overvallen Gemeente van Bureau Regionale Veiligheidsstrategie	
Bijlage 2: VKB aanvragen en toekenningen 2009, 2010 en 2011	

1. Inleiding

In het Actieprogramma Ketenaanpak Overvalcriminaliteit¹ wordt gemeenten aangeraden een plan van aanpak overvallen op te stellen. Een gedegen en serieuze aanpak van overvallen vergt samenwerking met verschillende partijen, zoals politie, Openbaar Ministerie, slachtofferhulp, ondernemers, woningcorporaties en andere gemeenten. In onderstaand plan van aanpak worden de maatregelen en acties die de gemeente kan nemen tegen overvallen beschreven.

2. Inventarisatie van overvallen in Woerden

Er bestaat geen juridische term voor 'overval'. Daarom wordt de volgende definitie gehanteerd:

met geweld of onder bedreiging van geweld, wegnemen of afpersen van enig goed, gepleegd tegen personen die zich in een afgeschermd ruimte bevinden of op een gepland/georganiseerd waardetransport of poging daartoe.

Voorbeelden zijn een overval op een bedrijf, woning, professionele geldloper of een bezorger van maaltijden. Op basis van gegevens van de politie hebben in Woerden in 2011, twee geregistreerde overvallen plaatsgevonden. In 2010 bedroeg het aantal overvallen ook twee. In alle gevallen betrof het een woningoverval. Gezien het geringe aantal overvallen in Woerden is het moeilijk een eenduidige en betrouwbare analyse te maken voor de overvallen.

3. Doelstellingen

Het is van belang aandacht te schenken aan de aanpak van overvallen binnen de gemeente Woerden, omdat de impact van een overval groot is. Daarom zijn de volgende doelstellingen opgesteld:

1. Streven naar een zo laag mogelijk aantal overvallen in de gemeente Woerden;
2. Zorgdragen voor een follow-up op maat na een overval door de betrokken partijen.

Voor de tweede doelstelling kan naast dit plan van aanpak ook gebruik worden gemaakt van de Checklist Overvallen Gemeente van Bureau Regionale Veiligheidsstrategie (zie bijlage 1).

4. Maatregelen

De gemeente onderneemt de volgende maatregelen om een adequate invulling te geven aan het plan van aanpak:

1. Stelt een contactpersoon Overvallen aan;
2. Stimuleert burgers en ondernemers om (preventie)maatregelen te nemen tegen overvallen;

¹ Het Actieprogramma Ketenaanpak Overvalcriminaliteit is volgens de Taskforce Overvallen nodig om de gewenste structurele aanpak van overvallen te realiseren. Bron:

<http://www.hetccv.nl/instrumenten/overvallen/landelijk---actieprogramma-ketenaanpak-overvalcriminaliteit>

3. Draagt zorg voor een follow-up op maat na een overval.

- **Contactpersoon Overvallen gemeente Woerden**

Om de maatregelen te borgen is in de gemeente Woerden een contactpersoon Overvallen aangesteld. Allereerst draagt de contactpersoon zorg voor de inzet op de preventie van overvallen. Daarnaast onderneemt de contactpersoon na een overval ook actie(s), mogelijk in samenwerking met de politie, om een goede follow-up te bewerkstelligen. Na een overval blijft het de verantwoordelijkheid van de wijkchef om de burgemeester te waarschuwen. Daarnaast zal de wijkchef de contactpersoon Overvallen moeten inlichten. De contactpersoon stelt zich verantwoordelijk voor de eventuele aanpassing van het plan van aanpak. Voor de gemeente Woerden is de contactpersoon Overvallen:

Margret Elberse, beleidsadviseur Openbare Orde en Veiligheid

Elberse.m@woerden.nl

0348-428824 / 06-10254342

Vervanger:

Sander Kempink, beleidsadviseur OOV en Crisisbeheersing

Kempink.s@woerden.nl

0348-428822 / 06-20094781

- **Voorlichting en preventie**

‘Voorkomen is beter dan genezen’ is een van de pijlers in de aanpak van overvalcriminaliteit. De gemeente kan namelijk een belangrijke rol spelen in het kader van voorlichting en preventie. Zo kan zij de potentiële slachtoffers stimuleren om maatregelen tegen overvallen te treffen. Deze maatregelen kunnen een afschrikwekkende werking hebben op de potentiële dader.

Woningen

De gemeente heeft een belangrijke rol in het veilig maken van een wijk. Daarom zal zij initiatieven nemen om preventieve maatregelen onder bewoners te bevorderen. Daarom stimuleert de gemeente bewoners door middel van de toepassing van:

Politiekeurmerk Veilig Wonen

Het Politiekeurmerk Veilig Wonen is een veiligheidsinstrument dat bijdraagt aan de sociale veiligheid in en rond woningen, wooncomplexen en -buurten en wijken. Burgers die zelf iets willen doen tegen woningovervallen, kunnen gebruikmaken van het Politiekeurmerk Veilig Wonen. Met relatief eenvoudige maatregelen, bijvoorbeeld een kierdeurstandhouder of een spionnetje, kan ongewenst bezoek worden voorkomen. Er bestaat een uitgebreide brochurelijn die door de professionele partners te bestellen is en via website www.politiekeurmerk.nl gratis te downloaden is.

Nr.	Actie	Overige betrokken partijen
1.	Het stimuleren van de toepassing van het Politiekeurmerk Veilig Wonen.	- Woningcorporaties - Politie

Ondernemingen

Voor ondernemers geldt ook dat zij zelf preventieve maatregelen kunnen nemen en zich bewust zijn van de risico's van een overval. Daarnaast heeft de gemeente een website met preventietips voor bedrijven: http://www.woerden.nl/woerdenveilig/Bedrijven/preventietips/overval/id_28415087?term=overvallen.

Hieronder worden nog twee andere instrumenten nader toegelicht.

Keurmerk Veilig Ondernemen

Het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO) is een instrument om de objectieve en subjectieve veiligheid op een bedrijventerrein of winkelgebied structureel op een hoger plan te brengen. Het KVO is een certificaat dat behaald kan worden als in samenwerking tussen ondernemers, gemeente, politie en brandweer een aantal bewezen effectieve maatregelen worden getroffen. Met maatregelen zoals inbraak-, overval- en brandbeveiliging zorgt het KVO voor een veiliger en prettiger werkomgeving op de vijf bedrijventerreinen. In 2003 hebben de vijf bedrijventerreinen in Woerden zich verenigd in de Stichting Beveiliging Bedrijventerreinen Woerden (SBBW). Eind 2005 hebben deze bedrijventerreinen het KVO verkregen.

De gemeente zal de voortgang van de samenwerking in de gaten moeten houden en nieuwe bedrijven wijzen op het bestaan van het KVO. Vanuit haar verantwoordelijkheid zal zij met de andere partners in gesprek moeten blijven over maatregelen om het lage aantal overvallen te handhaven.

	Actie	Overige betrokken partijen
2.	Participeren in de werkgroep veiligheid van het KVO	- Ondernemers - HBD
3.	Stimuleren van een KVO als initiatief ontbreekt	- Ondernemers
4.	Het ondersteunen van bedrijven in het kader van KVO	- Ondernemers

Veiligheid Kleine Bedrijven- subsidie

Een andere preventieve maatregel voor bedrijven is de Veiligheid Kleine Bedrijven (VKB) – subsidie. Met de beveiligingsscan krijgen kleine bedrijven (maximaal 5 vestigingen, met ieder maximaal 10 medewerkers of 10 fte's) onafhankelijk advies op maat. De overheid vergoedt €300,- per scan per vestiging. De aanvrager kan op basis van de beveiligingsscan de helft van de kosten voor het veiliger maken van zijn zaak vergoed krijgen, met een maximum van €700,-. In totaal kan de ondernemer dus maximaal €1000,- subsidie ontvangen per vestiging.

In Woerden hebben 22 ondernemers gebruik gemaakt van de VKB-subsidie. In 2009: 2. In 2010: 10 en in 2011:10. De overheid ondersteunt ook in 2012 en 2013 de veiligheidsmaatregelen voor ondernemers. Hierdoor kunnen kleine ondernemers ook de komende twee jaar bij de overheid terecht voor financiële ondersteuning bij het uitvoeren van een veiligheidsscan en het nemen van de geadviseerde maatregelen om hun bedrijf te beveiligen. De gemeente zal de ondernemers via de SBBW blijven stimuleren om gebruik te maken van deze subsidie. In bijlage 2 staat een overzicht van toegekende VKB-subsidies per gemeente in Utrecht.

	Actie	Overige betrokken partijen
5.	Het verhogen van het aantal ondernemers dat gebruik maakt van de VKB-regeling	- Ondernemers
6.	Het naar behoefte organiseren van een avond in het kader van voorkomende overvallen	- Ondernemers - Kamer van Koophandel

Algemeen

'Donkere dagen offensief'

Het doel van het 'donkere dagen offensief' is het tegengaan van (de stijging van) overvallen, straatroven en inbraken in de wintermaanden. Dit gebeurt door in deze periode extra maatregelen in te zetten. Deze maatregelen worden met name door de politie genomen, maar kunnen vanuit de gemeente ondersteund worden. Ze bestaan onder meer uit verscherpt toezicht en intensievere surveillances op bepaalde tijdstippen (hot times) en risicoplaatsen waar criminelen vaker toeslaan (hot spots). Ook kan er desgewenst extra gesurveilleerd worden om vrijgekomen veelplegers te controleren (hot shots). De nazorg aan ex-gedetineerden is gericht op vermindering van recidive. De wijkchef informeert de gemeente hierover. De taak van de gemeente hierin is om de politie en de ondernemingen te stimuleren om in te zetten op het 'donkere dagen offensief'. Tevens worden, in samenwerking tussen de gemeente en politie, de burgers en ondernemers ingelicht over het 'donkere dagen offensief' via de (lokale) media of flyeracties.

	Actie	Overige betrokken partijen
7.	Stimuleren van de inzet bij het 'donkere dagen offensief'	- Politie - Bedrijven
8.	Stimuleren van de samenwerking tussen particuliere beveiliging, ondernemers, politie en gemeentelijke BOA's	- Politie - Bedrijven - Beveiligingsbranche
9.	Inlichten van burgers en media over het 'donkere dagen offensief'	

- **Het geven van een follow-up op maat na een overval**

Gezien de grote impact van een overval is een follow-up op maat vereist. Het is namelijk belangrijk om als gemeente betrokken te zijn bij haar burgers en passende nazorg te bieden. Zo is de gemeente in staat maatwerk te leveren na een overval.

Follow-up op maat

Iedere overval vraagt om een goede afstemming tussen gemeente en politie wat betreft de manier en invulling van het contact met de slachtoffers en de omgeving. De wijkchef maakt bij de burgemeester melding van de overval. In afstemming tussen de politie, de burgemeester en de contactpersoon wordt besloten of de slachtoffers bezocht moeten worden. De contactpersoon zal naar aanleiding van de melding bij de burgemeester het eventuele bezoek coördineren. Het heeft de voorkeur dat de burgemeester zelf dit bezoek aflegt. Anders zal de contactpersoon het bezoek af kunnen leggen. Het bezoek bestaat uit het overbrengen van de deelneming en het uit eerste hand vernemen wat er gebeurd is. Daarnaast zal de

contactpersoon na moeten gaan of de juiste nazorg op gang is gekomen voor de betrokkenen. Voor ondernemers bestaat bijvoorbeeld de mogelijkheid om na een overval via Hoofdbedrijfsschap Detailhandel nazorg te krijgen. Door contact op te nemen met de alarmcentrale van Slachtofferhulp Detailhandel is professionele hulp binnen twee uur ter plaatse. Tevens kunnen slachtoffers van overvallen aanspraak maken op het schadefonds geweldsmisdrijven. De overvalregeling van €1000,- geldt voor preventiemaatregelen en een vergoeding voor (im)materiële schade.

	Actie	Overige betrokken partijen
10.	Afwegen of het brengen van bezoek aan slachtoffer(s) geboden is	- Politie
11.	Nagaan of de nazorg op gang is gekomen	- Slachtofferhulp

Communicatie met betrokkenen

Als er een overval heeft plaatsgevonden, is het van belang om de omgeving te informeren. Dit vraagt om een goede afstemming met de betrokken partijen, waarbij de contactpersoon Overvallen de coördinatie vanuit de gemeente in handen heeft. Is er sprake van maatschappelijke onrust naar aanleiding van een overval dan is het mogelijk om een informatiebijeenkomst te organiseren of met een perscommuniqué te komen om de burgers en de media te informeren.

Daarnaast is het van belang dat de betrokken partijen op de hoogte zijn en blijven van de werkzaamheden in het kader van het plan van aanpak. Zo zal de gemeente met de omliggende gemeenten en politie het plan van aanpak moeten blijven ontwikkelen om het up-to-date te houden. Een voorbeeld is dat de politie bezig is met de ontwikkeling van Profinet. Dit lijkt op Burgernet, maar is speciaal gericht op overvallen. Wanneer er een overval wordt gepleegd, worden alle betrokken professionals die zich op straat bevinden (overige winkeliers, taxi- en buschauffeurs) geïnformeerd via het systeem van Profinet. Zo wordt er wellicht meer en beter informatie verzameld ten behoeve van de opsporing. Wellicht heeft Profinet ook een afschrikkende werking.

	Actie	Overige betrokken partijen
12.	Een informatiebijeenkomst organiseren indien daar voldoende aanleiding voor is	- Politie - Openbaar Ministerie - Slachtofferhulp - Ondernemers - Bewoners
13.	Ontwikkelingen op het gebied van de aanpak van overvallen met elkaar delen	- Politie - Openbaar Ministerie - Slachtofferhulp - Ondernemers - Woningcorporaties - Andere regiogemeenten

Toekomstperspectief

Vanaf 2009 is de experimentenwet Bedrijveninvesteringszones (BIZ) in werking getreden. De BIZ maakt het via een gebiedsgerichte heffing mogelijk om als ondernemers gezamenlijk te investeren in een bedrijfsomgeving, die schoon, heel en veilig is. Het initiatief voor een BIZ ligt bij de ondernemers en treedt alleen in werking als er voldoende draagvlak is bij hen. Alle ondernemers in een gebied dienen aan de BIZ mee te betalen en probeert *free riders* uit te sluiten. De gemeente speelt hierin voornamelijk een faciliterende rol. Dit kan onder meer door gegevens ter beschikking te stellen binnen het beoogde gebied, het ondersteunen bij het schrijven van een plan van aanpak, of het ter beschikking stellen van een deskundige.

Op dit moment is er in Woerden nog geen BIZ ingevoerd. Het is de taak van de contactpersoon Overvallen de voortgang van de BIZ in de gaten te houden. Het is de verwachting dat er komend jaar in de binnenstad en bij een aantal bedrijventerreinen in Woerden een BIZ zal worden ingevoerd.

	Actie	Overige betrokken partijen
14.	Stimuleren van ondernemers om een BIZ in te voeren	- Ondernemers
15.	Faciliteren van de Bedrijven Investing Zones	- Ondernemers

BIJLAGEN

Bijlage 1:

Checklist Overvallen Gemeente van Bureau Regionale Veiligheidsstrategie.

1) Regel de bereikbaarheid van de contactpersoon overvallen in jouw gemeente

Na een overval informeert de coördinator overvallen van de politie in dat district (bij voorkeur binnen 4 werkdagen) de contactpersoon overvallen van de gemeente over de relevante bijzonderheden van een overval zodat deze kan afwegen welke van de onderstaande acties nodig zijn.

2) Organiseer een snelle en goede opvolging van een overval

- Richting het (de) slachtoffer(s) bedrijfsoverval / overval op woning
- Richting direct betrokken omstanders
- Richting van verontruste ingezetenen.

3) Slachtoffer(s) bedrijfsoverval:

- Maak in B&W de afspraak dat één van de bestuurders een bezoek brengt aan het betreffende bedrijf om de deelneming van het gemeentebestuur over te brengen en om uit de eerste hand te vernemen wat er gebeurd is en hoe het verder gaat;
- Wijs slachtoffers bedrijfsoverval op de mogelijkheid van slachtofferhulp via de eigen (keten)organisatie (detailhandel) en / of via Slachtofferhulp Nederland (zowel hulp bij verwerking als ondersteuning richting civiel- en strafproces en hulp bij het verhalen van de schade; via www.slachtofferhulp.nl of 0900 - 0101);
- Wijs slachtoffers op het schadefonds geweldsmisdrijven (de overvalregeling van €1.000,- voor preventiemaatregelen en de reguliere vergoeding van materiële en immateriële schade);
- Stel in uw gemeente een noodfonds in voor financiële hulp om (preventie) maatregelen te nemen na een overval en wijs slachtoffers daarop;
- Wijs kleinere bedrijven (MKB bedrijven met max. 10 medewerkers en 5 vestigingen) op de mogelijkheid om een subsidieaanvraag in te dienen voor preventiemaatregelen (de VKB regeling is per 1 maart 2012 weer gestart);
- Overweeg op basis van nadere beschouwing van de bijzonderheden van de overval of er aanleiding is tot preventieve maatregelen aan de bedrijfsvestiging en/of in de buurt
Deze subsidie bedraagt 50% van de gemaakte kosten tot een maximum van € 700,- voor de uit te voeren beveiligingsmaatregelen en vergoedt t € 300,- van de kosten voor een verplichte veiligheidsscan in het bedrijf. De eigen bijdrage voor deze scan is slechts € 50,-

4) Slachtoffer(s) overval op woning:

- Maak in B&W de afspraak dat één van de bestuurders een bezoek brengt aan de overvallen bewoners om de deelneming van het gemeentebestuur over te brengen en om uit de eerste hand te vernemen wat er gebeurd is en hoe het verder gaat;
- Check bij het slachtoffer woningoverval of slachtofferhulp via Slachtofferhulp Nederland is geregeld (zowel hulp bij verwerking als ondersteuning richting civiel- en strafproces en het verhalen van schade, via www.slachtofferhulp.nl of 0900 - 0101);
- Wijs slachtoffers op het schadefonds geweldsmisdrijven (de overvalregeling van €1.000,- voor preventiemaatregelen en de reguliere vergoeding van materiële en immateriële schade) Slachtofferhulp Nederland (www.slachtofferhulp.nl of 0900 – 0101) ondersteunt bij het invullen van dit formulier.;
- Stel in uw gemeente een noodfonds in voor financiële hulp om (preventie) maatregelen te nemen na een overval en wijs slachtoffers daarop;
- Check of de eigenaar van de woning op de hoogte is gesteld van de overval (b.v. woningbouwcorporatie);

- Overweeg op basis van nadere beschouwing van de bijzonderheden van de overval of er aanleiding is tot preventieve maatregelen aan de woning en/of in de buurt.

5) Direct betrokken omstanders:

- Maak na een bedrijfsoverval contact met de ondernemers aan hetzelfde plein, in dezelfde buurt, van dezelfde ondernemersvereniging;
- Informeer hen over de toedracht van de overval;
- Bespreek met hen de mogelijkheden van preventie maatregelen en subsidiemogelijkheden;
- Maak na een woningoverval in overleg met de wijkteamchef of wijkagent contact met medebewoners in de buurt;
- Beleg eventueel een avond voor de buurt om uitleg te geven inzake de toedracht, het (lopende) onderzoek en eventuele preventiemogelijkheden (eigenwoning en buurt / omgeving) Slachtofferhulp Nederland kan hierbij aanwezig zijn ter ondersteuning (via www.slachtofferhulp.nl of 0900 – 0101)

* De inhoud van dit document mag vrij gebruikt worden met bronvermelding.

Bijlage 2: VKB aanvragen en toekenningen 2009, 2010 en 2011

	2009				2010				2011				2009-2011			
	Afwijzing	Behandeling	Vaststelling	totaal	afwijzing	Behandeling	vaststelling	Totaal	afwijzing	Behandeling	Vaststelling	Totaal	Afwijzing	Behandeling	Vaststelling	Totaal
Midden-Nederland	293	56	1035	1384	178	49	487	714	76	34	932	1042	547	139	2454	3140
Regio Utrecht	201	54	981	1236	110	33	299	442	54	17	597	668	365	104	1877	2346
Amersfoort	23	11	380	414	5	1	26	32	6	0	46	52	34	12	452	498
Baarn	4	0	3	7	4	0	4	8	0	0	22	22	8	0	29	37
Bunnik	0	0	2	2	1	0	5	6	4	0	17	21	5	0	24	29
Bunschoten	6	0	5	11	1	1	9	11	2	2	7	11	9	3	21	33
De Bilt	2	0	2	4	1	2	7	10	0	0	20	20	3	2	29	34
De Ronde Venen	1	0	29	30	4	1	4	9	4	3	28	35	9	4	61	74
Eemnes	2	0	3	5	0	0	3	3	0	0	2	2	2	0	8	10
Houten	3	0	2	5	1	0	6	7	0	0	8	8	4	0	16	20
IJsselstein	8	0	1	9	2	1	15	18	1	2	12	15	11	3	28	42
Leusden	3	0	2	5	1	2	3	6	0	0	5	5	4	2	10	16
Lopik	0	0	2	3	0	0	2	2	2	0	9	11	2	0	14	16
Montfoort	1	0	1	2	1	0	2	3	2	0	7	9	4	0	10	14
Nieuwegein	6	0	16	22	3	1	14	18	1	1	21	23	10	2	51	63
Oudewater	1	0	0	1	0	0	1	1	0	0	4	4	1	0	5	6
Renswoude	2	0	1	3	1	0	4	5	0	0	2	2	3	0	7	10
Rhenen	3	0	4	7	6	0	13	19	2	0	20	22	11	0	37	48
Soest	7	0	5	12	3	1	9	13	0	0	28	28	10	1	42	53
Stichtse Vecht	10	0	7	17	5	3	28	36	2	1	43	46	17	4	78	99
Utrecht	85	43	469	597	43	10	59	112	10	3	121	134	138	56	649	843
Utrechtse Heuvelrug	4	0	5	9	3	2	10	15	4	0	22	26	11	2	37	50
Veenendaal	13	0	24	37	10	4	44	58	7	2	99	108	30	6	167	203
Vianen	1	0	4	5	3	2	6	11	1	0	6	7	5	2	16	23
Wijk bij Duurstede	2	0	3	5	2	1	6	9	0	0	5	5	4	1	14	19
Woerden	5	0	2	7	1	0	10	11	1	2	10	13	7	2	22	31
Woudenberg	2	0	0	2	1	0	2	3	0	0	10	10	3	0	12	15
Zeist	7	0	8	15	8	1	7	16	5	1	23	29	20	2	38	60